

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.IV.40.010/2021/4.

A felperes:

felperes1 (cím1.)

A felperes képviselője:

jogtanácsos, cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3.)

Az alperes képviselője:

ügyvéd1 ügyvéd (cím4.)

A fellebbezést előterjesztő fél:

alperes (13. sorszám alatt)

A per tárgya:

gazdasági társaság vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása és marasztalása

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

6.G.40.025/2020/12/I.

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Mellózi az alperes elsőfokú perköltség és feljegyzett illeték megfizetésére kötelezését.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 960.000 (kilencszázhatvanezer) forint elsőfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az alperes a cégl "kt.a." egyszemélyes gazdasági társaság alapítója, egyben 2013. augusztus 1. napjától a gazdasági társaság ügyvezetője volt. A 2015. december 30. napján kelt

szerződéssel üzletrészt 50-50% arányban természetes személy1 és természetes személy2 vevők részére értékesítette 5-5 Ft vételár ellenében, és 2015. december 30-i hatállyal ügyvezetői tisztségéről lemondott.

- [2] A Kaposvári Törvényszék Cégbírósága a 2016. március 9. napján kelt végzésével a 2014. évi beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének elmulasztása miatt a társaságot megszűntnek nyilvánította és elrendelte a kényszertörlési eljárás megindítását. A társaság új ügyvezetője által előterjesztett tag- és székhelyváltozás átvezetése iránt 2016. április 8. napján benyújtott kérelmet elutasította.
- [3] A kényszertörlési eljárás során a felperes 25.345.102 forint összegű követelést jelentett be, mely a kényszertörlési eljárás alatt lefolytatott adóvizsgálat eredményeként megállapított adóhiányból ered. Az adóhatósági eljárásban a cég új ügyvezetője - cégbírósági bejegyzés hiányában az alperes meghatalmazása alapján - megpróbált eljárni, a felperes azonban - hivatkozva arra, hogy az alperes képviseleti joga megszűnt, így meghatalmazást sem adhatott - a meghatalmazott képviselőkénti eljárását visszautasította, kifejtette egyben azt is, hogy a cég törvényes képviselőjének sem minősül, mert képviseleti joga a cégjegyzékbe nem került bejegyzésre.
- [4] A cégbíróság a 2017. március 9. napján kelt, 2019. február 5. napján jogerőre emelkedett végzésével elrendelte a cég kényszertörlését azzal, hogy a cég vagyonára vonatkozó adat nem merült fel, a közzétett felhívásra, megkeresésekre, a cég vagyonára vonatkozóan bejelentés nem érkezett. Időközben a társaság elhatározta végelszámolását, melyre azonban a kényszertörlés miatt nem került sor.
- [5] A felperes keresetében a 2006. évi V. törvény (Ctv.) 118/B. § (1) és (4) bekezdése alapján 25.345.102 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozva, hogy a gazdasági társaság 2015. október 15. napján fennálló fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetét követően az alperes ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el. Hivatkozott arra, hogy az alperes a gazdasági társaság a 2015. és 2016. évi beszámolója letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének nem tett eleget, ezért a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatta felelőssége fennállását, hivatkozott arra, hogy az ügyvezetői tisztségről 2015. december 30. napján lemondott, ezt követően nem őt terhelte a 2015. és 2016. évi beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettsége, a kényszertörlési eljárás alapjául szolgáló, 2014. évi beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének utóbb eleget tett. Vitatta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet felperes által megjelölt időpontját, és azt is, hogy vezető tisztségviselői jogviszonya alatt a hitelezői érdekeket sértő magatartást tanúsított. A felperes kényszertörlési eljárás alatt bejelentett hitelezői igényével összefüggésben hivatkozott arra, hogy a felperes az adóhatósági eljárás során a cég új ügyvezetőjének eljárását megakadályozta.
- [7] Az alperes ellenkérelme ismeretében a felperes kijelentette, hogy a 2014. évi mérleggel kapcsolatban nem kíván az alperes mulasztására hivatkozni.
- [8] Az elsőfokú bíróság a per során - két alkalommal is - tájékoztatta a feleket az anyagi pervezetés körében, első alkalommal arról, hogy a Ctv.118/B. §-ára alapított keresettel összefüggésben felperest terheli annak bizonyítása, hogy az alperes által vezetett cég a keresetben megjelölt időpontban fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, illetőleg, hogy felperesnek hitelezői követelése állt fenn a megjelölt gazdasági társasággal szemben, és ezen követeléssel összefüggésben az alperes – mint a felelősségre vonható személy – ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben a cég vagyona csökkent, illetőleg a hitelezők követeléseinek kielégítése megghiúsult, majd a per utolsó tárgyalásán "tájékoztatást adott a Ctv.118/B. § (1)-

(7) bekezdéseinek ismertetésével a bizonyítási teherről mely szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállásának, bekövetkeztének az időpontjának, az okozott hátránynak, illetőleg az okozati összefüggés bizonyítása, valamint az alperes, mint cégvezető a fizetéseképtelenség bekövetkeztét követően tett magatartása vagy mulasztása és felelősségével kapcsolatos tényállítások bizonyítása felperest terheli". A tájékoztatást követően a felperes kijelentette, hogy a korábbi tény- és jogállításait fenntartja.

[9] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes hitelezői követelésének kielégítéseként 25.345.102 forintot. Megállapította, hogy az alperes által vezetett gazdasági társaság már az üzletrész adásvételét megelőzően, 2015. október 15. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, és mivel a kénysztörlesztés éppen a beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség nem vitatott elmulasztása miatt indult, a Ctv. 118/B. § (4) bekezdése alapján a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kellett. Kifejtette, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem állt fenn, illetve azt, hogy amennyiben fennállt, nem következett be vagyonszerzés. Álláspontja szerint az alperes mentesülés körében előadott védekezése - lemondás, üzletrész átruházás, az új ügyvezető ténykedése - kimentésre nem volt alkalmas, mivel a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet már az ügyvezetői tisztségről lemondást megelőzően fennállt, a 2014. évi mérleg letétbe helyezési és közzétételi kötelezettsége elmulasztásának következménye bekövetkezett, a letétbehelyezési kötelezettség későbbi teljesítése nem mentesíti az alperest. Utalt arra, hogy a vevő tevékenysége sem alkalmas a kimentésre, mivel a fizetéseképtelen gazdasági társaságnak a gazdasági életből történő kivezetését vállalta úgy, hogy a hitelezői igényeket nem elégítette ki, a hitelezői érdekek körében értékelhető tevékenységet nem folytatott, az általa felajánlott vagyonelem forgalmi értékkel nem bírt, azt a cégbíróság sem vette vagyonként figyelembe.

[10] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felperes kérelmén túlterjeszkedett, mivel a 2014. évi beszámolóval kapcsolatos mulasztásra alapította a Ctv. 118/B. § (5) bekezdése szerinti vélelmet annak ellenére, hogy a felperes erre nem - hanem a 2015. és 2016. évi beszámolóval kapcsolatos mulasztásra - hivatkozott. Utalt arra, hogy a 2014. évi beszámolóval kapcsolatos mulasztás a kénysztörlesztési eljárás megindításakor már nem állt fenn, és a bíróság anyagi pervezetés körében adott ismételt tájékoztatása is a vélelem fenn nem állására utalt, mivel a felperes bizonyítási érdekeként jelölte meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása, bekövetkeztének időpontja, az okozott hátrány, illetve az okozati összefüggés, továbbá az alperes mulasztásával és magatartásával kapcsolatos tényállítások bizonyítását. Álláspontja szerint a Ctv. 118/B. § (5) bekezdése szerinti vélelem nem állt fenn, ezért a felperesnek kellett volna bizonyítania a hitelezői érdekekkel ellentétes magatartást, az okozott hátrányt és az okozati összefüggést. Kiemelte, hogy felelőssége csak az általa okozott hátrány mértékéig állhat fenn. Hangsúlyozta, hogy a társaság a kénysztörlesztést megelőzően vagyonnal már nem rendelkezett, így a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulása nem áll okozati összefüggésben az alperes mulasztásával, a vezetői tisztségről lemondás időpontjában nem állt fenn a keresetben megjelölt mértékű adótartozás, az adóhiány megállapítására azért került sor a kénysztörlesztési eljárás alatt, mert a felperes nem vette át az üzletrész vevőjétől a társaság iratanyagát, és így a költségek figyelmen kívül hagyásával, kizárólag a bevételek alapján állapította meg a fizetendő általános forgalmi adót. Kifejtette, hogy a hitelezői érdekeket sértő magatartást nem tanúsított, ilyen magatartást, valamint a magatartása és a hitelezői követelések kielégítése megghiúsulása közötti okozati összefüggést a felperes nem bizonyított.

[11] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[12] A fellebbezés alapos.

- [13] A felperes fellebbezésében - tartalma szerint - jogszabálysértésként a kérelemhez kötöttség, azaz a Pp. 2.§ (2) bekezdésének megsértésére hivatkozott, mely szerint a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A felperes a per során kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a 2014. évi beszámolóval kapcsolatosan nem kíván az alperes mulasztására hivatkozni, az elsőfokú bíróság azonban ennek ellenére a Cstv. 115.§ (5) bekezdése szerinti vélelem fennállását a 2014. évi beszámolóval kapcsolatos mulasztásra alapította, megsértve ezzel a Pp. idézett 2.§ (2) bekezdését.
- [14] Az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási szabálysértés a másodfokú eljárásban orvosolható volt azzal, hogy a másodfokú bíróság a keresetet a felperes kérelme és jognyilatkozata keretei között bírálta el, és azt alaptalannak találta az alábbi okok miatt:
- [15] A felperes arra hivatkozott, hogy az alperes a 2015. és 2016. évi beszámoló letétbe helyezési, közzétételi kötelezettségét elmulasztotta, ez a hivatkozás azonban téves.
- [16] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 12. § (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel a cég1 Kft. gazdasági társaságra 2015. december 30. napján a 2006. évi IV. törvény (Gt.) szabályai voltak irányadók. A Gt. 31. § (1) bekezdés d) pontja szerint a vezető tisztségviselői jogviszony megszűnik lemondással. A lemondás olyan egyoldalú címzett jognyilatkozat, melynek elfogadása, jóváhagyása a társaság részéről nem szükséges, a lemondás akkor válik hatályossá, amikor a címzett a lemondásról tudomást szerez (EBH2002. 660, BDT2015. 3398, BH1994. 686, BDT2015. 3416.). Az alperes az üzletrészt átruházta, a vezető tisztségéről 2015. december 30. napján lemondott, lemondásáról az üzletrészt megszerző személyek tudomást szereztek. A lemondás hatályosulásától kezdve az alperes nem volt a társaság ügyvezetője, akkor sem, ha a változást a cégbíróság a cégjegyzékbe nem jegyezte be. A 2015. évi mérleget a számviteli törvény 153. § (1) bekezdése értelmében az adott üzleti év mérlegforduló napját (2015. december 31. napja) követő 5. hónap utolsó napjáig - 2016. május 31. napja - kellett letétbe helyezni és a 154. § szerint közzétenni. Az alperes ügyvezetői tisztségviselői jogviszonya azonban már ezt megelőzően megszűnt, beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség sem 2015., sem 2016. évre nem terhelte, ezért a Ctv. 118/B. § (5) bekezdése szerinti vélelem a perben nem volt alkalmazható.
- [17] A Ctv. 118.§ (5) bekezdése szerinti vélelem hiányában a perben a felperes érdekében állt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontja, az ezt követő, hitelezői érdekeket sértő ügyvezetői magatartás és az ezzel okozati összefüggésben álló vagyonsökkenés vagy az ezzel összefüggésben álló hitelezői igénykielégítés megghiúsulás bizonyítása.
- [18] Bár azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes által vezetett gazdasági társaság 2015. október 15. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, az e körben felhozott indokokkal is egyetért a másodfokú bíróság, nem bizonyította azonban azt a felperes, hogy az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, a vezetői tisztségviselői jogviszony megszűnéséig - 2015. október 15. és 2015. december 30. napja között - a hitelezői érdekek megsértésével járt el, és ezzel okozati összefüggésben keletkezett vagyonsökkenés, vagy hiúsult meg a hitelezői igény kielégítése, de még ezzel kapcsolatos, releváns tényeket sem adott elő annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság ennek megfelelő tartalmú tájékoztatást adott az anyagi pervezetés körében.
- [19] A felperes az alperes hitelezői érdekeket sértő magatartása körében arra hivatkozott, országos hírű "cégtemető", "céghalmazó" személyeknek adta el az üzletrészt, akiket a cégbíróság a vezetői tisztségtől eltiltott. A felperes ezzel ténylegesen az alperes tagi magatartását, az üzletrész átruházását sérelmezte, amelynek felelősségi alakzata a Ctv. 118/A. § (3) bekezdése,

mely szerint a kénysztörölést megelőző három éven belül az üzletrészt áttruházó tag korlátlanul felel, ha rosszhiszeműen járt el, vagy korlátozott felelősségével visszaélt. A Ctv. tagra és vezető tisztségviselőre vonatkozó felelősségi alakzata azonban nem mosható össze, a tag és a vezető tisztségviselő más-más magatartásért felel (BDT2018. 3857.), az üzletrész áttruházása mint vagyonsökkentő vagy hitelezői igénykielégítést megghiúsító magatartás nem értelmezhető.

- [20] Hivatkozott arra is a felperes, hogy az alperes az adóhatóság előtt eljár és ezzel a hitelezőket megtévesztette, arra vonatkozóan azonban nem adott elő semmit, hogy ez milyen módon eredményezett vagyonsökkentést vagy hitelezői igénykielégítés megghiúsulást.
- [21] A felperes konkrét, hitelezői érdeket sértő, vagyonsökkentő vagy hitelezői igénykielégítést megghiúsító magatartást nem jelölt meg, nem bizonyított, ezért a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésére alapított keresetét el kellett utasítani, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.
- [22] A kereset elutasítása folytán a felperes pervesztes lett, ezért a másodfokú bíróság mellőzte az alperes elsőfokú perköltség és feljegyzett illeték megfizetésre kötelezését, és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes Pp. 81. § (1) bekezdése szerint felszámított, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti elsőfokú perköltsége megfizetésére. Az alperes másodfokú perköltséget nem számított fel, ezért a Pp. 82. § (3) bekezdése értelmében a javára másodfokú perköltséget figyelembe venni nem lehetett.
- [23] A felperes illetékmentessége folytán feljegyzett első- és másodfokú illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Pécs, 2021. június 07.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró